

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL ANTICORRUPTION
CENTRE OF THE REPUBLIC OF
MOLDOVA**

Adresa: MD-2004, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198, mun. Chișinău, Republica Moldova
tel. (+373) 22-25-72-94, email: secretariat@cna.md

Nr. 06/2/603 din 16.01.2024

La nr.476 din 19.12.2023

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție (art.1, 2/1, 3, ș.a.).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Digitally signed by Pinzari Alexandr
Date: 2024.01.17 08:55:33 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Alexandr PÎNZARI

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>106</u>		
" <u>17</u> "	<u>01</u>	<u>2024</u>
Ora _____		

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO24/9384 din 16.01.2024

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.1104/ 2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție (art.1, 2/1, 3, ș.a.)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este un grup de deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei a fost publicat pe site-ul Parlamentului RM, cu anexarea notei informative, fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul prenotat pentru a putea prezenta/expedia recomandări asupra acestuia.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative: „Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.1104-XV din 6 iunie 2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție [...] este elaborat în contextul modificărilor legislative efectuate în alte acte normative, precum și ținând cont de cadru de strategii și politici naționale ale Republicii Moldova în domeniul anticorupție.”

Autorul a mai precizat că, „De asemenea, menționăm că elaborarea proiectului a fost determinată, pe de o parte, de necesitatea asigurării implementării acțiunilor și măsurilor înaintate de experții din cadrul Proiectului Twinning „Suport pentru consolidarea capacităților operaționale ale autorităților de aplicare a legii din Republica Moldova în domeniul prevenirii și investigării actelor de corupție”, iar pe de altă parte, de necesitatea clarificării unor deficiențe normative.”

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, fiind uniformizate unele texte cu Legea integrității nr. 82/2017, în domeniul căutării persoanelor puse sub învinuire și rigorilor de tehnică legislativă, completate atribuțiile și măsurile de stimulare a angajaților Centrului, revizuite motivele de încetare a mandatului directorului Centrului, reglementate aspectele privind indemnizația unică pînă la data eliberării din serviciu, actualizate prevederile referitoare la categoriile de angajați ai Centrului, condițiile de angajare, modalitățile de ocupare a funcțiilor de ofițer anticorupție, formarea profesională, modificarea și încetarea raporturilor de serviciu, regimul disciplinar și termenele pentru care produc efecte sancțiunile disciplinare, protecția socială a ofițerilor anticorupție și a familiei sale etc.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesele Centrului Național Anticorupție privind uniformizarea cadrului normativ ce vizează activitatea Centrului și aducerea acestuia în concordanță cu legislația în vigoare, ceea ce este conform interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.

Prin argumentele prezentate în nota informativă, autorul a demonstrat necesitatea elaborării proiectului, respectând în același timp cerințele art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) *fundamentarea economico-financiară*”.

Potrivit notei informative: „Implementarea prezentului proiect de lege, va genera costuri suplimentare, dar care vor fi acoperite în limitele bugetului alocat.”

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul reglementează activitatea Centrului Național Anticorupție - organ specializat în prevenirea și combaterea corupției, a actelor conexe corupției și a faptelor coruptibile.

Potrivit art.4 din Legea nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, expus de proiect, „*Centrul are misiunea de a reduce corupția în Republica Moldova prin aplicarea cadrului normativ și instituțional de prevenire și combatere a corupției, consolidând sistemul național de integritate și sporind încrederea cetățenilor în statul de drept.*”

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către un grup de deputați în Parlamentul Republicii Moldova în contextul modificărilor legislative efectuate în alte acte normative, precum și ținând cont de cadru de strategii și politici naționale ale Republicii Moldova în domeniul anticorupție. La fel, autorul a menționat că, elaborarea proiectului a fost determinată, pe de o parte, de necesitatea asigurării implementării acțiunilor și măsurilor înaintate de experții din cadrul Proiectului Twinning „Suport pentru consolidarea capacităților operaționale ale autorităților de aplicare a legii din Republica Moldova în domeniul prevenirii și investigării actelor de corupție”, iar pe de altă parte, de necesitatea clarificării unor deficiențe normative.

Proiect se propune modificarea Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, fiind uniformizate unele texte cu Legea integrității nr.82/2017, în domeniul căutării persoanelor puse sub învinuire și rigorilor de tehnică legislativă, completate atribuțiile și măsurile de stimulare a angajaților Centrului, revizuite motivele de încetare a mandatului directorului Centrului, reglementate aspectele privind indemnizația unică pînă la data eliberării din serviciu, actualizate prevederile referitoare la categoriile de angajați ai Centrului, condițiile de angajare, modalitățile de ocupare a funcțiilor de ofițer anticorupție, formarea profesională, modificarea și încetarea raporturilor de serviciu, regimul disciplinar și termenele pentru care produc efecte sancțiunile disciplinare, protecția socială a ofițerilor anticorupție și a familiei sale etc.

Proiectul promovează interesele Centrului Național Anticorupție privind uniformizarea cadrului normativ ce vizează activitatea Centrului și aducerea acestuia în concordanță cu legislația în vigoare, ceea ce este conform interesului public.

16.01.2024

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Xenia VAMEȘ, Inspector principal

Digitally signed by Vameș Xenia
Date: 2024.01.16 14:44:01 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

